

РЕШЕНИЕ

№ 5644

гр. София, 11.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в публично заседание на 27.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **12089** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Н. А., гражданка на Б., [дата на раждане], чрез адв. В. В. срещу Отказ от 19.09.2025г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза „Д“), издаден от завеждащ консулска служба към Посолството на Република България в [населено място], И.. Навеждат се доводи за незаконосъобразност на оспорения отказ, като постановен при липса на мотиви, в нарушение на материалния закон, както и при допуснати съществени нарушения на административно-процесуалните правила. Счита, че административният орган е издал обжалвания отказ без да са изяснени релевантните факти и обстоятелства. Твърди, че е проведена предварителна процедура за издаване на Разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване“ съгласно чл. 24и от ЗЧРБ, в която процедура исканото разрешение вече е получено. Посочва, че изложените в отказа правни основания, касаят съвсем различни фактически обстоятелства. Излагат се доводи, че оспореният отказ за виза е издаден в нарушение на чл. 8 и чл. 14 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Иска се отмяна на отказа и изпращане на преписката на компетентния орган с указания за издаване на поисканата виза.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуалния си представител адв. В. поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Претендира присъждане на съдебни разноски съгласно представен списък.

Ответникът- завеждащ консулска служба към Посолството на Република България в [населено

място], И., редовно призван, не изпраща представител, не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството пред административния орган е образувано по подадено заявление от 16.08.2025г. на Н. А., гражданка на Б., [дата на раждане] с искане за издаване на виза тип "Д" с посочена причина за посещението – „работа“. Към заявлението от страна на апликанта пред административния орган са представени: копие от паспорт; пътна здравна застраховка; мотивационно писмо; екземпляр на резервация за билет; копие на разрешително за работа и трудов договор; копие от първата страница и страниците за издаване на виза на паспортите и др.

На 19.09.2025г. е издаден оспорваният отказ за издаване на виза тип „Д“ от завеждащ консулска служба към Посолството на Република България в [населено място], И.. Като правно основание е отбелязано чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ и допълнителни бележки: „След цялостен анализ на постъпилата информация по заявлението за виза има основателни предположения, че лицето ще използва визата за емигриране в друга страна на ЕС.“

В хода на съдебното производство от ДАНС и от Дирекция „Миграция“ са изискани съставените документи във връзка с проведената съгласувателна процедура по заявление за издаване на виза на Н. А.. В писмо рег. № 536400-111274/08.12.2025г. на заместник-директора на Дирекция „Миграция“, издадено в изпълнение на разпореждането на съда, се сочи, че Н. А. е подала заявление за продължително пребиваване на основание чл. 24и от ЗЧРБ. След постъпило положително становище от Агенцията по заетостта, е изпратено уведомително писмо до упълномощен представител на работодателя с копие до дирекция „К. отношения“ - МВнР във връзка с предприемане на действия по подаване на заявление за издаване на виза „Д“. Дирекция „Миграция“ не е участник в съгласувателната процедура по издаване на визата и по тази причина не може да предостави изисканата информация.

По делото е прието и предоставено отрицателно становище от ДАНС, като защитената с гриф за сигурност информация от ДАНС е съхранявана и предоставена за запознаване като обособен отделен том, съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и Правилника за приложението му.

От ответника е представена Заповед № 3 от 16.01.2025г., видно от която Посланика на РБ в Д., И. е възложил втория З. да изпълнява правомощията във връзка със заявленията за визи, поради дългосрочното командироване на първия ЗС. Представена е и Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025г. на Министъра, с която в т. 4 е възложил на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства да разглеждат заявленията за визи.

В съдебното производство е разпитан свидетелят И. М. И. - управител на фирма „Микена“ ООД. Свидетелят твърди, че дейността на фирмата е шивашка на дамски и мъжки облекла. Същият заявява, че има практика, която е от две години да внасят работна ръка от Б. чрез посредническа фирма, която осъществява контакта, подбора на работници и оформя документите и изпращането им към българските служби за получаване на разрешително за работа, която предварително е съгласувана със службата по миграция и после за получаване на виза от българското посолство в Д.. Заявява още, че на жалбоподателката са подсилили всичко по Закона за пребиваването на чужди граждани в България.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от лице с право и интерес от оспорване срещу утежняващи индивидуални административни актове, които подлежи на пряк съдебен контрол на основание чл. 10а, ал4 ЗЧРБ, тъй като се касае за засягане на основни права и свободи на ЕКПЧ, а именно чл. 8 от конвенцията, посочено с жалбата. Същата е процесуално допустима,

разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Видно от Заповед № 3 от 16.01.2025г. и Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025г. на Министъра, с която в т. 4 е възложил на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства да разглеждат заявленията за визи се прави извода, че оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Съгласно чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва закономото основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ е чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ. В цитираните точки е предвидено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит (т. 17) и е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни (т. 23).

Съдът констатира, че оспореният отказ е издаден при нарушение на изискването за излагане на мотиви в административния акт. Когато административният акт се издава в писмена форма, то той трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

В обжалвания акт е посочена формално и единствено разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от Закона за чужденците в Република България. Не е посочено и описано защо административният орган приема, че апликантът не доказва достоверно целта на престоя си. Съдът счита, че апликантът е посочил целта на престоя си ясно в молбата. За да бъде законосъобразен постановеният отказ на соченото основание - чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ, трябва да не бъде установена достоверно специфичната цел у чужденеца или да е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни. Такива факти не се установяват по преписката, от една страна, тъй като липсват доказателства в тази насока, чието доказване е в тежест на административния орган. Подобни данни не са установени и доказани и от предоставената класифицирана информация от ДАНС. Напротив, по делото е представен трудов договор, сключен между „Микена“ ООД и Н. А., както и всички необходими документи, за да получи лицето исканата от него виза тип „Д“. Видно от събраните доказателства към момента на

подаване на заявлението за издаване на виза, кандидатът вече притежава валидно разрешение за достъп до пазара на труда на основание чл. 24и от ЗЧРБ, за срок от 3 години. Това разрешение би следвало да улесни процедурата по получаването на виза тип „Д“, тъй като вече веднъж лицето е било проверено от всички компетентни органи. При проведената процедура за издаването на разрешение за продължително пребиваване с цел работа участие вземат Дирекция „Миграция“, Агенцията по заетостта и ДАНС. Всички тези заинтересувани страни вече веднъж са дали своето положително становище относно Н. А..

Противно на това, издаването на виза е отказано, въпреки наличието на „Единно разрешение за пребиваване и работа“. Изразеното отрицателно становище от ДАНС действително би обвързало административния орган, отговорен за издаването на виза тип „Д“, но само когато становището касае националната сигурност. Тоест лицето следва да бъде определено като заплаха за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС. В случая не са доказани подобни съображения, което означава че органът дължи преценка дали са налице останалите условия за издаване на виза и ако отсъства едно от тях, отказва издаването на виза, в който случай сочи не само правното основание, но и мотивите на решението си /чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ/.

В заключение, трябва да се посочи и следното: в оспорвания отказ за издаване на виза, не става ясно защо органът приема, че целта и условията на заявеното пребиваване не са достоверно доказани, след като са изпълнени изискванията на закона и са представени необходимите документи по смисъла на чл. 24и, ал. 5 ЗЧРБ Също така не се разбира кои са сочените неверни данни или представените документи с невярно съдържание, как и по какъв начин са доказани тези факти или това са само предположения на компетентните органи. Всичко това обуславя извода, че процесният акт не е надлежно мотивиран.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза вид „Д“ е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на Върховния административен съд (Решение № 15639 от 16.12.2020г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020г., Решение № 14956 от 3.12.2020г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020г., Решение № 15518 от 15.12.2020г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение и др.).

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

С оглед изложеното се прави извода, че отказът е немотивиран, като позоваващ се единствено на правната норма. Когато се постановява отказ за лицето трябва да е ясна причина за това, конкретната такава, съотносима към неговата хипотеза. Не може мотивите да се дописват в хода на производството по оспорване на отказа. Същите е желателно да са изложени в самия акт, но могат и в отделно становище към преписката да се намира, което конкретно не е така. Следователно отказът е незаконосъобразен, поради което трябва да се отмени и преписката да се върне на ответника за ново разглеждане на заявлението с обсъждане на събраните доказателства.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на разноски и такива се претендират. Представен е списък, който включва 10 лв. или 5.11 евро държавна такса, 900 лв. или 460,16 евро възнаграждение за адвокат или обща сума в размер на 910 лв. или 465,27 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, пр. 1, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен Съд С. – град, III отделение, 55-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Отказ от 19.09.2025г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза „Д“), издаден от завеждащ консулска служба към Посолството на Република България в [населено място], И. на Н. А., гражданка на Б., [дата на раждане]

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на Н. А., гражданка на Б., [дата на раждане] , при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Н. А., гражданка на Б., [дата на раждане] , разноски общо в размер на 465,27 /четиристотин шестдесет и пет евро и 27 евроцента/ евро, равняващо се на 910 /деветстотин и десет/ лева.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: